

Samarbejdschikane – mangler i lovgivningen, når samværsforælderen chikanerer bopælsforælderen

Når talen falder på "samarbejdschikane" (i daglig tale ofte omtalt som "samværschikane"), tænker man oftest på en mor (bopælsforælderen), der forhindrer sin eksmand (samværsforælderen) i at se deres fælles børn. I et sådan tilfælde har faren ret til ved fogedens hjælp at få udleveret barnet/børnene. Man skulle så tro, at fogeden også kunne være behjælpelig med at forhindre samarbejdschikane fra samværsforælderen, men her er ingen hjælp at hente. På samme måde skulle man tro, at der kunne falde dagbøder til samværsforælderen i tilfælde af chikane fra dennes side. Men den mulighed indeholder lovgivningen heller ikke.

I Vejledning om samvær er man ellers opmærksom på problematikken (nr. 9860 af 6.9.2007 vedr. Lov nr. 499 af 6.6.2007 "Forældreansvarsloven"), idet der står følgende:

"Samarbejdschikane kan også foreligge på grund af samværsforælders forhold. En samværsforælders manglende samarbejde eller chikane af bopælsforælderen og dennes familie, f.eks. i form af vedvarende trusler om vold, eller det forhold, at samværsforælderen konstant opsøger eller kontakter familien uden for det aftalte tidsrum, evt. på trods af et tilhold, er således hensyn, der kan indgå i vurderingen af omfanget af et samvær, herunder om der skal gives afslag på en anmodning om samvær, eller hvorvidt et eksisterende samvær skal ophæves.

Det kan også få betydning for omfanget af samværet, hvis en samværsforælder hindrer forældrenes samarbejde, f.eks. ved vedvarende og uden rimelig grund at rette henvendelse til statsforvaltningen, kommunen eller andre myndigheder med anmodninger eller anmeldelser mod den anden forælder e.l., eller gennem uberettigede tilbageholdelser af barnet efter endt samvær og lign. at medvirke til, at forældrenes samarbejde lider skade på en sådan måde, at det går ud over barnet."

Justitsministeren har desuden behandlet emnet ved den 9. marts 2010 at besvare spørgsmål nr. 684 fra Folketingets Retsudvalg: "Under henvisning til henvendelse omdelt på REU alm. del-bilag 318 bedes ministeren oplyse, hvordan statsforvaltningerne er gearet til at håndtere psykopater og sager af den karakter". I svaret henvises til ovennævnte vejledning, og man henviser til statsforvaltningen, idet denne "så tidligt som muligt i sagsforløbet (skal) forsøge at afklare, hvad der er baggrunden for samarbejdsvanskelighederne. Statsforvaltningen kan i den forbindelse bl.a. tilbyde børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling mv."

Ifølge vejledningen er sanktionen, at chikanen kan indgå "i vurderingen af omfanget af et samvær, herunder om der skal gives afslag på en anmodning om samvær, eller hvorvidt et eksisterende samvær skal ophæves." Denne sanktion kan sikkert være nyttig, når der er tale om mindre børn (selv om indlæg på nettet vidner om, at samværet i sådanne sager ikke er blevet begrænset). Men når det drejer sig om større børn (fx over 10 år) der bl.a. kommunikerer på mobiltelefon, hjælper det ikke, at samværet formelt er ophævet. Samværsforælderen kan kommunikere direkte med barnet og lave aftaler uden om bopælsforælderen på alle mulige tidspunkter og dermed fortsætte sin chikane. De fleste børn holder af både deres mor og deres far, og det derfor er meget vanskeligt for dem at skulle være den, der siger nej til henvendelse fra den forælder, de ikke bor sammen med. Aftaler bør indgås mellem de voksne, så ansvaret ikke skubbes over på barnet.

Justitsministeren nævner børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling. Her tager man ikke højde for, at en psykopatisk samværsforælder er i stand til at manipulere sit barn, således at

barnet snarere vælger at sympatisere med denne frem for bopælsforælderen. Desuden spiller børns loyalitet over for begge forældre også ind her. Når der er tale om chikane fra en samværsforælder, vil konfliktmægling i de allerfleste tilfælde være spild af tid. Chikanen har jo netop til formål at genere bopælsforælderen uden hensyntagen til, at det skader barnet.

Konklusionen er, at der i lovgivningen mangler nogle mærkbare sanktioner, fx dagbøder, over for en chikanerende samværsforælder, sanktioner, som kan hjælpe bopælsforælderen og navnlig de børn, der er i belastet af forholdene.

Hvis det ønskes, kan jeg eksemplificere ovennævnte med en konkret sag.

Merete Kampmann, Magdelonevej 23, 2400 København NV

merete.kampmann24@gmail.com, mobil 22 83 06 83

4. januar 2012